

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Győrött, a 2019. március hó 13. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A különösen nagy vagyoni hátrányt okozó üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntette miatt vádlott neve ellen indított büntetőügyben a Székesfehérvári Törvényszék 2018. október 26. napján kihirdetett 5.B.3/2016/68. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlott terhére rótt

- 2 rb költségvetési csalás büntetteként értékelt bűncselekmény minősítése és megnevezése helyesen 1 rb költségvetési csalás büntette (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont; (5) bekezdés b) pont),
- a 3 rb számvitel rendjét sértő bűncselekmény minősítése és megnevezése helyesen 1 rb számvitel rendje megsértésének büntette (Btk. 403. § (1) bekezdés a) pont) és 2 rb számvitel megsértésének büntette (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont).

A kiszabott 5 (öt) év gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja vagy egyszemélyi felelőse foglalkozástól eltiltásként megjelölt büntetés helyesen gazdasági társaságban vezetői tisztségviselői tevékenységtől eltiltás.

A bíróság megállapítja, hogy a vádlott a kiszabott szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap bocsátható feltételes szabadságra.

A bíróság a NAV Közép-dunántúli Regionális Adó Főigazgatóság által előterjesztett polgári jogi igényt egyéb törvényes útra utasítja.

Az elsőfokú eljárásban helyesen 1.355.004 (egymillió-háromszázötvenötezer-négy) forint bűnügyi költség merült fel, melynek megfizetésére a vádlott köteles.

A vádlott magyar állampolgár, személyi igazolványának száma

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 17.040 (tizenhétezer-negyven) forint bűnügyi költséget a vádlott köteles megfizetni.

I n d o k o l á s

A Székesfehérvári Törvényszék 2018. október 26. napján kihirdetett 5.B.3/2016/68. számú ítéletében a vádlott bűnösségét megállapította 2 rb költségvetési csalás büntetében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont), 3 rb számvitel rendje megsértése büntetében (Btk. 403. § (1) bekezdés), 4 rb folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében (Btk. 345. §), hamis magánokirat felhasználása vétségében (Btk. 345. §) és társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében (Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont).

Ezért - halmazati büntetésül - 4 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, 5 év a gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja, vagy egyszemélyi vezetője foglalkozástól eltiltásra és mellékbüntetésül 5 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Rendelkezett a feltételes szabadságvesztés legkorábbi időpontjáról, 3.875.000.-Ft erejéig vagyoneklobzás alkalmazásáról, a bűnjelekről valamint a bűnügyi költség viseléséről.

A törvényszék ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére, a cselekmények jogi minősítése, részben az elkövetői alakzat meghatározásának mikéntje miatt; a költségvetést károsító cselekmények törvényi egységbe olvadásának megállapítása, a hamis magánokirat felhasználása vétsége rendbeliségének az adójogviszonyok számához igazítása, a számvitel rendje megsértése büntetnének helyesbítése, részben a cselekmények közvetett tettesként megvalósításának megállapítása, a szabadságvesztés, a foglalkozástól eltiltás, valamint a mellékbüntetés tartamának jelentős mértékű felemelése érdekében; a vádlott védője elsődlegesen megalapozatlanság okán felmentésért, másodlagosan hatályon kívül helyezésért és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasításáért, harmadlagosan a kiszabott büntetés mértékén enyhítésért jelentett be fellebbezést.

A Fejér Megyei Főügyészség B.3436/2013/8. szám alatt fellebbezésének írásbeli indokolásában - hivatkozva a bírósági gyakorlatra és a 6/2009. BJE-re - a részletesen kifejtette álláspontját arról, miért nem helyes költségvetést károsító bűncselekmények rendbeliségének meghatározása és rámutatott, hogy mindezek alapján álláspontja szerint az egy eljárásban elbírált 5 vád tárgyát képező költségvetési csalások törvényi egységet alkotnak, a helytálló jogi minősítés 1 rendbeli költségvetési csalás büntette (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont).

A költségvetési csalás eszközcselekményeinek rendbelisége kapcsán felhozta, hogy megítélése szerint a 36/2007. BK. Vélemény iránymutatása alapján az adójogviszonyok számának van jelentősége, nem pedig az érintett gazdasági társaságok számának, ehhez képest a Székesfehérvári Járási Ügyészség B.5573/2011/28., illetve B.5888/2012/19. számú vádiratai szerinti cselekmények esetében, miután e vádaknál az általános forgalmi adóra vonatkozó bevallások mellett a járulékok és a személyi jövedelemadó előleg megállapítására szolgáló havi bevallások is valótlan tartalmúak voltak, a helytálló jogi minősítés az eltérő jogviszonyokra figyelemmel 2-2 rendbeli hamis magánokirat felhasználásának vétsége, amelyekből a **1. Kft-t** érintően mindkettő folytatólagos (a három darab valótlan tartalmú negyedéves bevallások ÁFA adónemben, valamint a havi rendszerességgű járulékbevallások mellett). Felhívta a figyelmet az ÁFA és a járulékok bevallásainak önállóságára, és annak egymástól való függetlenségét látta igazolva azzal is, hogy a **2. Kft-nél** ÁFA adónemben előírt utólagos adóvizsgálat más adó, illetve járuléknemet érintően nem járt az önellenőrzési tilalom beálltával, amint arra a meghallgatott adószakértő nyilatkozott is a tárgyalás menetében.

A számvitel rendje megsértésének büntette vonatkozásában szükségesnek tartotta a jogi hivatkozás pontosítását akként, hogy a szakértői vélemények megállapításaira támaszkodva a 3 cselekmény közül 1 (a **2. Kft.** sérelmére megvalósított) a Btk. 403. § (1) bekezdés a) pontjába, míg 2 (a **1. Kft-t** és a **3. Kft-t** érintő) a Btk. 403. § (1) bekezdés b) pontjába ütközik.

Az anyagi jogi kérdések kapcsán az elkövetői alakzatra vonatkozóan is eltérő álláspontra helyezkedett az elsőfokú bírósággal a Fejér Megyei Főügyészség B.617/2016/9-I. számú vádirata szerinti cselekményeket érintően akként, hogy miután a **3. Kft.** ügyvezetésével a vádlott a cselekmények megkezdését megelőzően felhagyott a cégnyilvántartás szerinti adatokban rögzítetten, a továbbiakban sem lehetősége, sem kötelezettsége nem volt a gazdasági társaság ügyeiben eljárni, e céget felhasználva gazdasági tevékenységet végezni, s e tevékenységről számot adni az adóhatóság felé. A céget és annak irányítását tulajdonos- és képviselőtársával, valamint a Kft-t működtetni nem kívánó **A.A.**-val közösen megvalósított közokirat-hamisítás büntetnének tárgyát a vevőre vonatkozó valótlan adatok képezik, az ő tulajdonosi és képviselői pozíciójának fiktív volta. Hivatkozva arra, hogy a cég működtetése, irányítása, az adminisztrációs terhek, általában a jogok és kötelezettségek azonban ebben az esetben is a cégnyilvántartásban feltüntetett képviselő személyéhez kapcsolódnak, emiatt megítélése szerint a 2013. szeptember 20-át követő, a céggel összefüggő cselekményeket a vádlott kizárólag közvetett tettesként vagy részesként valósíthatta meg és miután pedig semmilyen értékelhető adat nem állt rendelkezésre **A.A.** részvételére vonatkozóan, a vádlott a cselekményt közvetett tettesként valósította meg. Szerinte a megtévesztés ez esetben nyilvánvalóan nem a tulajdonváltás mikéntjében fogható meg, hanem abban, hogy a vádlott a cég értékesítését és a képviselői feladatok formális átadását követően is gazdasági tevékenységet végzett a kft. nevében, **A.A.** felelősségére, tízmilliós adóhátralékot keletkeztetve, s azt eltitkolva, ez pedig messze túlmutat egy fiktív cégértékesítésen. Megjegyezte, hogy ennek az okfejtésnek csupán a hamis magánokirat felhasználásának vétsége és a számvitel megsértésének büntette szempontjából van jelentősége abban az esetben, amennyiben helyt fog az ügyészség megváltoztatási igénye a költségvetést

károsító cselekmény rendbeliségét érintően, hiszen utóbbi cselekményt ebben az esetben a terhelt egységesen tettesként valósította meg.

A bűnösségi tényezőket illetően rámutatott, hogy azokat a törvényszék feltárta, azokat azonban nem a jelentőségüknek megfelelően értékelte. Így nincs lehetőség az enyhítő szakasz alkalmazására. Kifejtette, hogy bár a legkorábbi elkövetés óta igen jelentős idő telt el, a cselekménysorozat kényszerű (hiszen akkor már 3 ügyben a vádemelés is megtörtént, s ez nyilvánvalóan visszakozásra készítette a vádlottat) lezárása óta eltelt idő ugyanakkor nem hosszabb, mint maga az elkövetési időszak, amikor is a vádlott éveken át élősdni módon vett részt az összességében igen komoly tárgyi súlyú, az állami költségvetést közel 200.000.000,- forinttal megrövidítő bűncselekmény-sorozatban. Erre figyelemmel megítélése szerint nincs ok az enyhítő szakasz alkalmazására, indokolt a szabadságvesztést az 5 évtől 15 évig terjedő tételkereten belüli tartamra felemleni, az enyhítő körülmények ugyanis kellő nyomatékkaal értékelhetők a büntetésnek a 10 éves középértéket meg sem közelítő tartamában való megállapítása útján. A foglalkozástól eltiltásra vonatkozó súlyosítási igény indokaként előadta, hogy egy olyan elkövető esetében, aki mintegy 5 éven keresztül, az igénybe vett cégektől tudatosan évről-évre megszabadulva, ily módon a felhalmozott nagy összegű adóhátralék állam általi behajtását nyilvánvalóan ellehetetlenítve valósította meg a terhére rótt cselekményeket, a gazdasági társaságok vezetésekor elvárható felelős irányítás legcsekélyebb jelét sem mutatva, indokolt a végleges hatályú eltiltás alkalmazása, hiszen e cselekmények megvalósításával a vádlott kellő okot szolgáltatott arra, hogy legkorábban 10 év elteltével bizonyíthassa szemlélete alapvető változását, s alkalmasságát, valamint érdemességét a társadalom bizalmának visszaszerzésére e körben. A mellékbüntetés tartamának lényeges megemlése kapcsán egyrészt a szabadságvesztési tartam súlyosításának igényére, másrészt a vádlott közügyekben való részvételéhez fűződő méltatlanságának igen komoly mértékére hivatkozott.

Azzal érvelt, hogy mindezek a körülmények mindhárom büntetési nem esetében indokolják a joghátrány lényeges súlyosítását annak érdekében, hogy az valóban kellő visszatartó erővel bírjon úgy a vádlott, mint a társadalomnak a döntésről tudomást szerző tagjai körében. Arra is hivatkozott, hogy a cselekmények tárgyi súlya, az elkövetés komoly szervezetségre utaló jellege alapján nincs ok a feles kedvezmény biztosítására sem.

Indítványozta, hogy a ítélet tábla az elsőfokú ítéletet változtassa meg a jogi minősítés és az elkövetői alakzat fentiek szerinti helyesbítése, a joghátrány lényeges súlyosítása, valamint a feltételes kedvezményre vonatkozó rendelkezésnek az általános szabályok szerinti biztosítása útján.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.31/2019/1-2. számú átiratában az ügyész fellebbezését módosítva tartotta fenn, míg a vádlott védőjének fellebbezését alaptalannak tartotta.

Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta; a tényállást a Be. 592. §-a (1) bekezdésének *a-b)* pontjaiban és a (2) bekezdésének *a-d)* pontjaiban írt hibáktól, hiányosságoktól mentesen, megalapozottan állapította meg, s azt a bizonyítási indítványok elutasítása sem teszi felderítetlenné; és a tényállásból indokolási kötelezettségének is eleget téve, okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére.

A tényállást - az iratok tartalma alapján - helyesbítendőnek találta azzal, hogy a vádlottat korábban számvitel rendjének megsértése vétsége miatt ítélték el (előzményi ítéletmásolat); a 4. Kft. bejegyzésének dátuma 2017. április 16., megalakítása történt 2007. március 20-án (cégiratok); a 2. Kft. bejegyzésének dátuma 2009. május 25. (cégiratok); az 1/1. pontban az adóbevallás napja 2009. február 19. volt; a NAV Középdunántúli Regionális Adó Főigazgatóság 2013. március 29. napján 23.023.000 Ft erejéig polgári jogi igényt terjesztett elő (1121/2011. bü. számú nyomozati iratok 2. kötet 1329-1331. oldal) továbbá azt a releváns és a megszegett (akkor hatályos) adó- és társadalombiztosítási jogszabályok pontos megjelölésével találta kiegészítendőnek.

A büntető anyagi jogszabály időbeli hatályának értelmezését azzal találta helyesnek, hogy az elkövetési idő 2015. január 12. napja (a szakképzési hozzájárulás vonatkozásában a tárgyévét követő év január 12. napja); a cselekmények minősítése pedig álláspontja szerint azzal törvényes, hogy a költségvetést károsító cselekmény 1 rb törvényi egység, amit az egyesített ügyekben az utolsó vádemelés időpontja zár le [BH2018.162.1.]; a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények közül pedig 1 rb az (1) bekezdés *a)* pontjába, 2 rb az (1) bekezdés *b)* pontjába ütköző; a közbizalom elleni bűncselekmények közül a hamis magánokirat felhasználása - a költségvetési csalás rendbeliségéhez igazodóan - 1 rendbeli, (de) folytatolagos.

A büntetés kiszabása körében rámutatott, hogy az enyhítő szakaszt nem tartja alkalmazhatónak a

büntetett előéletű, az ellene folyó büntetőeljárás, majd felfüggesztett szabadságvesztése hatálya alatt és után is a bűncselekményeinek elkövetését változatlanul folytató, életvitelszerűen erre szakosodott vádlottal szemben, míg az ún. feles kedvezmény bevezetésével a bűncselekmény jellegére, a részben speciális kriminológiai vádlott több mint fél évtizeden át tartó bűnelkövetésére tekintettel eleve nem értek egyet, a börtönbüntetés mértékének felemelése pedig kizártta is tenné azt. A közügyektől és a foglalkozástól eltiltást mértékükben enyhének találta rámutatva arra, hogy az utóbbi megnevezésében nem is precíz, a vagyonekbevétele alkalmazása helyessége mellett érvelt. Az ítélet egyéb rendelkezéseit törvényesnek találta azzal, hogy a NAV polgári jogi igényéről elmaradt a rendelkezés, a bűnügyi költség összegét nem találta teljesnek, ezt utóbbi kifogását részletesen alátámasztotta számításaival.

Indítványozta, hogy az ítélet az elsőfokú ítéletet a Be. 606. §-ának (1) bekezdése alapján annyiban változtassa meg, hogy a költségvetési csalások büntetést (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont) 1 rb-nek, a hamis magánokirat felhasználása vétségeit (Btk. 345. §) 1 rb-nek és folytatólagosan elkövetettnek minősítse, a számvitel rendje megsértése büntetéseit a jogszabályhelyek között 1 rb esetében az (1) bekezdés a) pontját, 2 rb esetében az (1) bekezdés b) pontját hívja fel; a vádlottal szemben halmazati büntetésül kiszabott szabadságvesztés büntetést, valamint a foglalkozástól eltiltás büntetést és közügyektől eltiltás mellékbüntetést súlyosítsa; a vádlottat a gazdasági társaságban vezetői tisztségviselői tevékenységtől tiltsa el; azt állapítsa meg, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetése kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra; a NAV Közép-dunántúli Regionális Adó Főigazgatóság polgári jogi igényét utasítsa el; a vádlottat terhelő bűnügyi költség összegét 1.355.514 Ft-ban állapítsa meg; egyebekben az ítéletet hagyja helyben. Felhívta még a figyelmet arra, hogy az ítélet rendelkező részében a személyes adatok között kimaradt a személyi igazolványának „száma” szó és a Be. 184. § (2) bekezdés d) pont alapján fel kell tüntetni a vádlott állampolgárságát is.

A védő fellebbezésének írásbeli indokolásában fenntartotta az elsődlegesen megalapozatlanság okán felmentésért, másodlagosan hatályon kívül helyezésért és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasításáért, harmadlagosan a kiszabott büntetés mértékén enyhítésért bejelentett fellebbezést és továbbra is fenntartotta az elsőfokú eljárásban előterjesztett bizonyítási indítványait azzal, hogy azok elvégzését az elsőfokú bíróság elutasító rendelkezése ellenére is indokoltnak tartja. A védő az I/1. tényállási pont kapcsán továbbra is szükségesnek tartotta **B.B.** meghallgatását mert vitatta, hogy a vádlott tisztában lett volna a **B.B.** által kiállított számlák tartalmának valótlanosságával és arra is hivatkozott, hogy **C.C.** tanú vallomása alátámasztotta védenca védekezését, vádlott neve pedig nem ejtette tévedésbe a cég által alkalmazott könyvelőt sem, mivel nem tudott arról, hogy valótlan tartalmú számlák lettek volna beállítva a könyvelésbe. Helytelenítette, hogy a törvényszék nem fogadta el valónak **C.C.** és **D.D.** tanúk vallomását, holott a hatályon kívül helyezett korábbi elsőfokú bírósági ítélet sem vitatta, hogy mindketten elláttak valamiféle vezető, irányító tevékenységet a 4. Kft-ben.

Az I/2. és I/3. tényállási pontok kapcsán hivatkozott arra, hogy bár a vádlott volt a 2. Kft. és a 1. Kft. bejegyzett ügyvezetője, ténylegesen nem ő végezte a cégek irányítását és bár több számlát és munkaszerződést is aláírt a gazdasági társaságok nevében, mégcsak rálátása sem volt a cég működésére.

A I/4. tényállási pont tekintetében arra hívta fel a figyelmet, hogy védenca vitatta a büntetőjogi felelősségét és azt is, hogy bármiféle módon tévedésbe ejtette volna **E.E.** könyvelőt, ugyanakkor a könyvelő tévedésbe ejtő magatartásaként jelölte meg, hogy védenca - az eljárás adatai alapján nem vitatottan - kérdéseire azt a választ kapta tőle, hogy minden rendben van, miközben a kapott adatok alapján elvégzett járulékos bejelentések mellett a bevallások tekintetében semmilyen utasítással a vádlott felé nem élt.

Vitatta azt is, hogy a tényállás megállapításához elégséges a nyomozó hatóság által beszerzett szaktanácsadói vélemény.

A II/2. tényállási pont vonatkozásában sérelmezte, hogy a bíróság - annak ellenére, hogy **F.F.** és a könyvelő is ekként nyilatkozott - nem fogadta el azt a vádlotti védekezést, mely szerint védenca a cég értékesítését követően annak további irányításában nem vett részt és azt is, hogy a bíróság elfogadta a kárérték megállapítása körében a vádiratban rögzített számítási módot, mely azon alapult, hogy a 3. Kft. által ténylegesen foglalkoztatottak száma eltért a bejelentett foglalkoztatottak számától.

Hiányolta, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta meg írásszakértővel azon iratokat, melyekkel kapcsolatban a vádlott akként nyilatkozott, hogy azokon nem az ő aláírása szerepel, ugyanakkor azt is felróta, hogy a büntetőjogi felelősség megállapítása során az elsőfokú bíróság mégis jelentőséget tulajdonít és hivatkozik rá indokolásában azon cégek nevében készült iratok tekintetében, amelyeken lévő aláírást a vádlott magának ismer el.

A nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség képviselője az ügyész fellebbezését az írásbeli indítvány szerint módosítva, az írásbeli indítványt változatlan tartalommal fenntartotta.

A felülbírálat terjedelme tekintetében hivatkozott arra, hogy a felülbírálat teljes körű. Kitért arra, hogy az elsőfokú bíróság sem abszolút, sem relatív hatályú eljárási szabálysértést nem vétett. Álláspontja szerint az ítéleti tényállás megalapozott, s csak az elírásai javítandók ki, valamint a releváns és a megszegett adó- és társadalombiztosítási igazgatási szabályokkal egészítendő ki.

A bizonyítékok értékelése körében rámutatott, hogy a vádlott tagadott, de bűnössége a számlákkal, különösen az ún. toborzó, adminisztrátor, könyvelő tanúk vallomásával, az igazságügyi adó- és könyvszakértői véleményekkel és nyilatkozatokkal, valamint a Szolnoki Járásbíróság ítéletével, mint okirati bizonyítékkal, az adóhatósági határozatokkal és más iratokkal bizonyított, a törvényszék indokolási kötelezettségét teljes mértékben teljesítette.

Indítványozta, hogy az ítélet tábla az indokolás 18. oldala utolsó előtti bekezdésének utolsó mondata mellőzze, mivel bíróság meg nem vádolt személy (E.E.) bűnösségére felelősségére) megállapítást nem tehet.

Vizsgálva az időbeli hatály kérdését, hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság már a tényállás személyi részét megelőzően előre bocsátotta, hogy a 2014. szeptemberében hatályban lévő 2012. évi C. törvény rendelkezését alkalmazta. Ez álláspontja szerint azzal helyes, hogy az elkövetési idő 2015. január 12. napja (a szakképzési hozzájárulás vonatkozásában a tárgyévét követő év január 12. napja - a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény 9. § (1) bekezdés, miután ez későbbi, mint az ÁFA vonatkozásában a tárgyhót vagy a negyedévet követő hó 20. napja: 2014. október 20.; illetve az SZJA, valamint a szociális hozzájárulás vonatkozásában és a járulékok vonatkozásában az elszámolt hónapot követő hó 12. napja, azaz 2014. október 12.)

A cselekmények minősítését azzal tartotta törvényesnek, hogy a költségvetési csalás büntette 1 rb, mert törvényi egység, amelyet egyébiránt (egyesített ügyekben nem a legelső, hanem), az utolsó vádemelés időpontja [6/2009. BJE, BH2018.162.I.] zár le, s mert a vádlott nem csak stróman volt, hanem **D.D.** tanúval az adófizetés szervezett elkerülésében állapodott meg, és mert a közvetlen és a közvetett tettség a törvényi egységet nem töri fel, nem teszi halmazattá, mivel egyaránt tettesi elkövetői alakzatok. E körben hivatkozott arra, hogy a Btk. adónemektől, adóbevallási időszakoktól függetlenül minden költségvetés sérelmével járó elkövetést - folytatólágosság megállapítása nélkül - a 396. § alá vont (*delictum complexum*); halmazatot képező tényezőként azonban az elkövetői alakzatokat (tettség, részesség) megtartja [BH2017.388.I.], mivel törvényi egységet csak a törvényi tényálláson belüli magatartás, tehát a tettesi cselekmény teremt, a bűnrészességre - mint tényálláson kívüli magatartásra - törvényi egységet alapozni nem lehet [BH2015.178.]. A minősítés körében foglalkozott azzal is, hogy a gazdasági társaság ügyvezetője - tettesként és közvetett tettesként is - az általános forgalmi adó bevallásának elmulasztásával elkövetett adócsalásért könyvelő alkalmazása ellenére is felel, ha a könyvelőnek nem adja át az adóbevallás elkészítéséhez szükséges iratokat, és nem ellenőrzi, hogy a bevallás - a valóságnak megfelelően - megtörtént-e [BH.2003.397.]; valamint azzal, hogy az adóhatóság szándékos megtévesztése esetén az utólagos önellenőrzés az adócsalás büntetőjogi következményeinek elhárítására nem alkalmas [EBH2004.1106., BH2007.399.]. Kitért arra is, hogy a költségvetési csalást közvetett tettesként (vagy bűnsegédként) olyan személy is elkövetheti, akinek nincs jogi kötelezettsége nyilatkozattételre [BH2010.319., BH2013.200.], így közvetett tettesként követi el a költségvetési csalást a gazdasági társaságnak az az ügyvezetője, akinek ez a minősége az adóév vége előtt megszűnt, ha ügyvezetői rendelkezése folytán a társaság ténylegesen realizált árbevételeit nem tünteti fel az üzleti könyvekben, ezáltal a társasági adóbevallás benyújtására köteles későbbi ügyvezető az üzleti könyvek tartami valóságát feltételezve a valótlán adatok alapulvételével készíti el s nyújtja be a társaság adóbevallását, s ezzel a társasági adóbevételt csökkenti [BH2010.114.I.]. Amellett érvelt, hogy ezek vonatkoztathatók - közvetett tettesként - a vádlottnak a tényállás II/1.

pontjában írt gazdasági társasága eladását követően a tényállás II/2. pontjában írt tevékenységére, a közvetett tettessége pedig a közokirat-hamisításért való felelősségét nem zár(hat)ja ki. Felhozta, hogy a vádlott esetében a rendszeres haszonszerzésre törekvés egyértelműen fennáll. A költségvetési csalás és a számvitel rendje megsértésének halmazata tekintetében akként foglalt állást, hogy az nem kizárt, a számvitel rendjének megsértése nem büntetlen utócselkmény, a számlák részben eleve nem voltak valós tartalmúak. A bírói gyakorlatra is hivatkozva (BH1993.271.I.) foglalkozott azzal, hogy a költségvetési csalás (1)-(6) bekezdésében meghatározott esetei és az elkövetésükkel összefüggésben - valótlan tartalmú számlák felhasználásával - megvalósított magánokirat-hamisítás alaki halmazata valóságos. A közbizalom elleni bűncselekmény rendbeliségének kapcsán felhozta, hogy azt az ugyanazon jogviszonyok száma határozza meg, s azokon belül folytatólagos [BH1982.358.]; a magánokirat-hamisítások, a hamis magánokirat felhasználása rendbeliségét az alapul fekvő jogviszonyok, az adócsalások rendbeliségéhez kell igazítani, a magánokirat-hamisítás pedig még akkor is folytatólagos (36/2007. BKv., korábban Bk. 101.), amikor az adócsalás nem folytatólagos, mert valótlan tartalmú számlából ekkori is több kerül kiállításra, befogadásra, lekönyvelésre - az adóbevallás benyújtása előtt már - felhasználásra. Rámutatott, hogy a számvitel rendjének megsértése és a hamis magánokirat felhasználása is valóságos alaki halmazatban áll és hivatkozott arra, hogy a megszegett igazgatási jogszabályok tartalmában nem áll be változás [1/1999. BJE], ugyanakkor szükségesnek tartotta a jogszabályhelyek pontosabb megjelölését.

A büntetéskiszabás körében leszögezte, hogy az enyhítő szakasz alkalmazásával nem tud egyetérteni, mert a vádlott nem **D.D.** tanú „áldozata”, stróman, hanem tudatos, az adóelkerülésből élő elkövető volt, aki az előzményi elítélése szerint már korábban is gazdasági társaságok résztulajdonosa és ügyvezetője volt, s azzal kapcsolatosan ítélték el gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmény miatt. A börtönbüntetéssel együtt a mellékbüntetés arányos súlyosítását tartotta indokoltnak, s amellet, hogy nincs indok a foglalkozástól eltiltás tartamának nem a maximumban meghatározására. Foglalkozott azzal is, hogy a haszonszerzés céljából elkövetésre figyelemmel kötelező pénzbüntetésnek nincsenek meg a feltételei a vagyontalan vádlott esetében, akinek segédmunkási fizetését gyermektartásdíj és hiteltörlesztőrészlet is terheli. Kifejtette, hogy a büntetéskiszabási körülmények között nem enyhítő körülmény, hogy nem ő volt az értelmi szerző, valójában csak a nevét és az aláírását adta a társaságok működéséhez, mert 7 éven át tudatában volt annak, hogy az általa alapított gazdasági társaságok az adóelkerülésre szakosodnak; a nem általa, hanem ismeretlen személy által történt az adóellenőrzés alatt végzett önellenőrzés; nem enyhítő az elkövetési érték alsó határához közelsége, mert az elkövetési érték az alsó határ négyszerese; és a vádlott megbánó magatartása sem az, mert nem is ismerte el a bűnösségét. Súlyosító körülményként kérte értékelni azt, hogy nemcsak a felfüggesztett szabadságvesztése alatt, hanem az ellene folyó büntetőeljárás alatt is folyamatosan követette el bűncselekményeit, s részben speciális kriminológiai visszaeső.

Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a középértéktől lefele eltérésre és az enyhítő szakasz alkalmazására különösen a jelentős időmúlásra és a vádlottnak a bűncselekmények elkövetésében játszott kiegészítő szerepére figyelemmel látott lehetőséget, amivel azért nem értett egyet, mert a bűncselekmény sorozat befejezésétől eltelt négy és fél év nem különösen hosszú idő és mert a vádlott nem(csak) kiegészítő szerepet játszott az elkövetésben.

Az egyéb rendelkezések körében arra hívta fel a figyelmet, hogy a vádlott neve és személyes adatai helyesek, de azok közül hiányzik a (személyi igazolványának) „száma” szó és állampolgársága; a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának elrendelését a büntetés végrehajtásának elévülése megakadályozza; a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés önmagában törvényes, de a (különös) méltányosság megadása - az időmúlásra tekintettel - nem indokolt, a büntetés súlyosítása pedig meghaladottá tenné az alkalmazhatóságát; a *foglalkozástól eltiltás* akként szabatos, hogy az a gazdasági társaságban vezetői tisztségviselői tevékenységre vonatkozik - BH2015.59.[86]; a vagyoneklobzásra vonatkozó rendelkezés törvényes méltányos is, mivel annak alapját az elsőfokú bíróság úgy számolta, hogy 31 hónapon át havi 125.000 Ft-tal vette azt figyelembe; a polgári jogi igényt büntetőperben a NAV nem érvényesítheti, ezért azt a 462015. BJE alapján el kell utasítani; a bűnügyi költség viseléséről szóló rendelkezés pedig nem teljes. Leszögezte, hogy - a 1998. évi XIX. törvény 403. §-ának (5) bekezdése alapján a megismételt eljárásban a vádlott nem volt kötelezhető annak a bűnügyi költségnek a viselésére, amely annak folytán merült fel, hogy az eljárást meg kellett ismételni, a Be. azonban ilyen rendelkezést már nem tartalmaz, ennél fogva - a

megismételt eljárásban felmerült költségek viselése az általános szabályok szerint alakul és nem találta alkalmazhatónak a Be. 574. §-ának (3) bekezdését sem, mert a megismételt eljárásban a bűnügyi költség nem szükségtelenül merül(t) fel.

A védő a nyilvános ülésen a korábbi védelmi bizonyítási indítványokat fenntartotta, majd röviden nyilatkozott az egyes részcselekmények vonatkozásában utalva a bizonyítási indítványokra is. A 4. Kft. tekintetében **B.B.** meghallgatását - melyet az elsőfokú eljárásban is szükségesnek tartott, mivel az eljárás során csatolásra került egy olyan közjegyző előtt tett nyilatkozat, amelynek védenca büntetőjogi felelősségének az elbírálása körében jelentősége van - továbbra is fenntartotta annak érdekében, hogy ezen részcselekmény vonatkozásában védenca büntetőjogi felelősségét el lehessen bíráltni. Hivatkozott arra is, hogy az ítélet indokolásában kitért arra a bíróság, hogy a 3. Kft. kivételével ténylegesen ezeknek a cégeknek a vezetését nem védenca végezte annak ellenére, hogy a bejegyzett ügyvezető személye ő volt. Felhozta, hogy alapvetően a könyveléshez és a munkavállalók után, a járulékfizetés bevallási kötelezettséghez a védencének semmi köze nem volt, ez vonatkozik a munkavállalók utáni járulék megfizetési kötelezettségre és az Áfa be nem vallására is. Továbbra is sérelmezte, hogy a 3. vonatkozásában a kárérték a ténylegesen alkalmazott munkavállalók után lett kiszámítva és azt, hogy a kárérték megállapítása érdekében független szakértő kirendelésére nem került sor, anélkül, szaktanácsadói nyilatkozat alapján megalapozottnak látta az elsőfokú bíróság a kárérték megállapítását. Sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem adott helyt írásszakértő kirendelésére tett indítványának sem, holott az eljárás során folyamatosan a vádlott elé tárt munkáltatói iratok, szerződések, számlák tekintetében védenca több irat tekintetében olyan nyilatkozatot tett, hogy azok nem az ő aláírásához köthetők.

A.A. új ügyvezető tekintetében is fenntartotta a tanúbizonyítási indítványát, ahogy fenntartotta a fellebbezése irányultságát is. Elsődlegesen védenca felmentését kérte, másodlagosan - amennyiben bizonyítási indítványainak helyt ad a bíróság - fenntartotta a hatályon kívül helyezésre és az elsőfokú eljárás újbóli lefolytatására vonatkozó indítványát.

Harmadlagos indítványa a büntetés enyhítésére irányult, e körben rámutatott, hogy érdemi vagyonszerzés a védencem vonatkozásában nem merült fel, ténylegesen az ügyvezetői tevékenységeket nem ő végezte. Hivatkozott arra is, hogy nem tartja indokoltnak az ügyészi súlyosítás iránti indítványt, mivel kétségtelen tény, hogy folyt védenca ellene korábban is eljárás, ugyanakkor az is látható a nagyfokú időmúlás mellett, hogy nem indult ellene újabb büntetőeljárás.

A vádlott az utolsó szó jogán nem kívánt nyilatkozatot tenni.

Az ítélet tábla a két oldalról érkező több irányú fellebbezési kérelmekre és a fellebbviteli főügyészségi átiratban foglaltakra, valamint a nyilvános ülésen elhangzottakra figyelemmel a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján a Székesfehérvári Törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes körűen felülbírálta, melynek eredményeképpen a védői fellebbezést nem találta alaposnak, alapos viszont a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának megváltoztatására, részben alapos a fellebbviteli főügyészségnek minősítés korrekciójára tett indítványa és alapos a tényállás kiegészítésére, valamint a járulékos kérdésekben hozott döntések kiegészítésére és a bűnügyi költségről szóló rendelkezés javítására irányuló indítványa.

A felülbírálat eredményeként a másodfokon eljáró bíróság olyan eljárási szabálysértést, illetőleg megalapozottsági hibát nem észlelt, amely akadályát képezte az érdemi másodfokú felülbírálatnak, az eljárás indokolatlan elhúzódása két ponton is tetten érhető volt. Az elsőfokú bíróság 5 db különböző időpontban benyújtott vádirat alapján, helyénvaló és szükségszerű ügyegyesítéseket követően folytatta le a büntetőeljárást, melynek során a vádlottak száma ugyan nem nőtt, de az elbírálendő egyes részcselekmények számának folyamatos emelkedése mellett további bizonyítási cselekmények szükségessége merült fel.

A Székesfehérvári Járási Bíróságra a vádlott ügyében elsőként a Székesfehérvári Járási Ügyészség B.5888/2012/19. számú vádirata érkezett 2014. július 23. napján, majd újabb vádirat benyújtására került sor vele szemben a Székesfehérvári Járási Ügyészség részéről 2014. augusztus 18. napján B.5573/2011/28. számon. Az ügyeket a Székesfehérvári Járásbíróság a 2014. szeptember 2. napján kelt 4.B.680/2014/3. számú végzésével egyesítette. Ezt követően a bíróság az ügyben csak 2015. július 17. napján tűzött ki tárgyalást, mégpedig 2016. január 25. napjára, amikor is az ügyben eljáró

ügyészség a költségvetést károsító bűncselekményeket üzletszerűen megvalósítottak minősítette, mely minősítésváltozásra figyelemmel a Székesfehérvári Járásbíróság a 2016. január 28. napján kelt 14.B.630/2014/26. számú határozatával megállapította hatásköre hiányát és az ügyet áttette a Székesfehérvári Törvényszékhez, mint elsőfokú bírósághoz. Az irat a Székesfehérvári Törvényszékre 2016. január 29. napján érkezett, az első érdemi tárgyalás kitűzésére 2016. november 23. napján, míg az első érdemi tárgyalás megtartására 2017. január 25. napján került sor. A törvényszék ezt követően több tárgyalási napon folytatta immáron késedelem nélkül a bizonyítási eljárást (2017. március 20; 2017. június 12; 2017. szeptember 18. napján). Időközben a - Szolnoki Járási Ügyészségnek a Szolnoki Járásbíróságra 2013. június 28. napján érkezett 2.B.4241/2011/20. számú vádirata alapján eljáró - Szolnoki Járásbíróságnak a 2016. május 19. napján kelt 12.B.601/2013/85. számú marasztaló ítéletét a vádlotti és védői fellebbezés folytán eljáró Szolnoki Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2017. május 16. napján kelt 1.Bf.1047/2016/10. számú határozatával a vádlott tekintetében hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította azzal, hogy az ügyet küldje meg az egyesítés megfontolása végett a Székesfehérvári Törvényszéknek. A Székesfehérvári Törvényszék a 2017. szeptember 13. napján kelt és 2017. október 11. napján jogerős 5.B.23/2017/2. számú végzésével az ügyet egyesítette az ekkor már előtte a vádlottal szemben 5.B.3/2016. számon költségvetési csalás büntette és további bűncselekmények miatt folyamatban lévő büntetőügyhöz. Időben ehhez közeli időpontban a vádlottal szemben további vádemelésekre került sor, a Budapesti IX. Kerületi Ügyészség a Pesti Központi Kerületi Bíróságra 2017. november 15. napján érkezett BG.340/2013/34-II. számú vádiratában a vádlottat további költségvetést károsító és más bűncselekménnyel vádolta meg, mely ügyet a Székesfehérvári Törvényszék a 2017. december 11. napján kelt és 2018. január 10. napján jogerős 5.B.37/2017/2. számú végzésével szintén jelen ügyhöz egyesített.

A törvényszék közben 2017. október 18., 2017. november 8., 2017. november 17., 2018. január 10., 2018. február 12., 2018. március 7. és 2018. május 14. napján megtartott tárgyaláson ugyancsak késedelem nélkül folytatta immáron négy gazdasági társasággal kapcsolatban élő vádak alapján a bizonyítást, amikor a Fejér Megyei Főügyészség a 2018. május 28. napján a Székesfehérvári Törvényszékre érkezett B.617/2016/9-I. számú vádiratában további költségvetést károsító és más bűncselekménnyel vádolta meg ismét a vádlottat, mely ügyet a Székesfehérvári Törvényszék a 2018. június 6. napján kelt és június 27. napján jogerős 5.B.22/2018/3. számú végzésével szintén jelen ügyhöz egyesített. Ezt követően a 2018. június 27., 2018. szeptember 12., 2018. október 10., 2018. október 15., 2018. október 24. és 2018. október 26. napján megtartott folytatódó tárgyaláson is késedelem nélkül folyt a bizonyítás. Mindezen objektív körülmények járultak hozzá az eljárás elhúzódásához, ez azonban az ügy érdemi elbírálására kihatással nem volt.

A rendelkezésre álló bizonyítási anyag vizsgálata alapján megállapítható, hogy a meglehetősen széles körben és minden szükséges vonatkozásban feltárt és rögzített bizonyítékhalmaz tárgyalás anyagává tételére, illetőleg a tárgyalási szakban még szükségessé váló bizonyítási részletek megvalósítására perrendszerűen került sor.

A bizonyítás alapvetően a személyi típusú, illetőleg az okirati jellegű bizonyítékokra épült, emellett a tárgyalási szakban is szerteágazó bizonyítás folyt, a vádlott és a tanúk meghallgatásán kívül okiratok bemutatására, igazságügyi könyvszakértői vélemény és írásszakértői vélemény ismertetésére is sor került, amely **G.G.**, **H.H.** és egyéb érdekelt 3 igazságügyi adószakértők meghallgatásával **I.I.** revizor tanúkénti kihallgatásával, a felvett bizonyításkiegészítések eredményével együttesen elősegítették az ügy érdemének megalapozott megítélését.

A bizonyítékértékelés és a bírói ténymegállapító tevékenység alapját a törvényesen beszerzett bizonyítékok képezték, a bizonyítási eljárás lefolytatása terén ilyen szempontból sem található kifogásolnivaló.

A lefolytatott bizonyítás teljes körűnek minősíthető, az egyes eljárási cselekmények a bírósági szakban is alaposan, helyénvaló módon kerültek lefolytatásra, ennek során lényeges résztvevők lényeges jogai nem sérültek, a terhelti és tanúkihallgatások, az egyéb eljárási cselekmények szabályozott rendben folytak.

A törvényszék a feltárt bizonyítékokat egyenként és összességében értékelési körébe vonta, összefüggéseiben foglalkozott az összes olyan adattal és körülménnyel, amely az ügy helyes ténybeli és jogi megítélése terén a lényegi kérdések megnyugtató tisztázásához szükségesnek mutatkozott.

Indokolási kötelezettségének is eleget tett, amikor részletesen számba vette a vádlott vallomásait, hivatkozott **E.E., J.J., K.K., L.L., M.M., N.N., O.O., P.P., R.R., C.C.**, ifj. és id. tanú 3, továbbá az adminisztrátorként dolgozó **Q.Q., P.P., S.S.** és **SZ.SZ.** érdektelen tanúk vallomása, a gazdasági partnerek képviselői így tanú 8, tanú 1, **T.T.** által elmondottak és a Munkaerő Kölcsönző Kft. és a **3. Kft.** tekintetében a felolvasott dolgozói tanúvallomásokra és az általuk csatolt iratokra, **F.F., I.I.** és **B.B.** tanúk vallomásaira, az igazságügyi könyvszakértői véleményekre, a revizori jelentésre, az igazságügyi írásszakértői véleményekre, **G.G.** igazságügyi adószakértő tárgyalási nyilatkozatára, a vonatkozó cégbíróági iratokra, a pénzügyi intézetek által rendelkezésre bocsátott adatokra, a NAV iratokra, a **4. Kft.** esetében a bejövő számlákra, a munkaszerződésekre, könyvelő által készített nyilvántartásokra, adó és járulék bevallással kapcsolatos adatokra, és minden egyéb olyan adatra, amelyek közvetlen vagy közvetett információt adtak a terhelt cselekvőségével kapcsolatban.

Ezen - főként személyi és okirati - bizonyítási eszközöket egymással egybevetette, kellő részletességgel megindokolta, hogy mire alapozta az egyes ítéleti tényállásrészeket. Mindennek következtében az ítélet tábla a teljes bizonyítási anyagra támaszkodhatott, a másodfokú felülbírálat valamennyi ismert bizonyítékra kiterjedt, az értékelésbe a fellebbviteli eljárás során is bevonható volt az elsőfokú bíróság által megfelelően számba vett és mérlegelt adathalmaz.

A vádlott bűnösséget tagadó, ám a lényegi tények tekintetében részben beismerő vallomása a fenti tanúvallomásokkal, a szakértői véleményekkel, revizori jelentéssel, adóhatósági iratokkal adó és járulékbevallásokkal, és egyéb iratokkal egybevetve bizonyították azt, hogy miként idézte elő a vádlott a valótlan tartalmú számlák befogadásával és valótlan tartalmú ÁFA adónemben benyújtott adóbevallásokkal, valamint egyéb valótlan tartalmú bevallásokkal az állami bevétel csökkenést. A tényállásban rögzítettek a bizonyítási anyag alapján az elsőfokú bíróság megalapozottan következtetett, a védelem által hivatkozott további bizonyítás felvételére és egyéb bizonyításra sem volt szükség.

A szakértői vélemény és az okirat a Be. 165. § alapján egyaránt lehet a bizonyítás eszköze, amennyiben a büntető és eljárásjogi szabályok alkalmazása szempontjából jelentős tényekre terjednek ki és nem tekinthetők tiltottnak, azaz nem olyan bizonyítási eszközökből származó tények, amelyet a bíróság, az ügyészség, a nyomozó hatóság bűncselekmény útján, más tiltott módon vagy a résztvevők büntetőeljárási jogainak lényeges sérelmével szerzett meg.

Az ítélet tábla egyetértett a törvényszék azon álláspontjával, hogy a védelemnek a revizori jelentéssel érintett gazdasági társaság tekintetében az igazságügyi könyvszakértő kirendelésére tett indítványát elutasította, az ügyben további adószakértő kirendelése iránt nem intézkedett. A bizonyítékok értékelésének szabályait taglaló Be. 167. § (1) - (4) bekezdés szerint büntetőeljárásban szabadon felhasználható a törvényben meghatározott minden bizonyítási eszköz, és szabadon alkalmazható minden bizonyítási cselekmény, fel lehet használni azokat a tárgyi bizonyítási eszközöket, amelyeket valamely hatóság - jogszabályban meghatározott feladatainak ellátása során - a büntetőeljárás megindítása előtt vagy azzal egyidejűleg készített, illetve beszerzett, ezeknek a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott bizonyító erejük, a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. A védelem alapvető problémája nem is annyira a bizonyítási eszköz megválasztásával volt, nem is a munkamódszert vitatta, hanem azon alapadatokat, melyekre a revizor a véleményét alapozta. Azonos alapadatokból és iratanyagból dolgozva pedig az igazságügyi könyvszakértő kirendelése esetén sem lett volna várható más bizonyíték, hiszen az igazságügyi adószakértő ugyanazon és jogszabályi háttéranyag alapján az véleményt.

I.I. által készített, a 2721/2013. bü. szám alatti iratok közt elfekvő revizori jelentés alapadatait egyéb bizonyítékok nem ingatták meg, olyan egyéb adat, mely ténymegállapításai cáfolatát adták volna, nem merült fel, így a revizori jelentésnek, mint okirati bizonyítéknak a megalapozott megkérdőjelezését nem eredményezte a többi bizonyíték. A revizor tekintetében elfogultság sem merült fel az eljárás során. Mindezekre figyelemmel az ítélet tábla sem találta szükségesnek a revizor

által vizsgált gazdasági társaság tekintetében az egyes adó és járulék nemekre vonatkozóan igazságügyi könyvszakértő kirendelését.

B.B. ismételt tanúkénti kihallgatására tett indítvány teljesítése sem foghatott helyt. A **4. Kft.** tekintetében a bíróság egy alkalommal megkísérelte **B.B.**-t tanúként kihallgatni, ő élt a vallomásmegtagadás jogával. Ugyanakkor a Szolnoki Járásbíróság **B.B.** vádlott tekintetében 2016. május 19. napján jogerőre emelkedett ítéletében megállapított tényállás alapján bűnösnek mondta ki 1 rb, az 1978. évi IV. tv. 310. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő, bűnsegédként elkövetett adócsalás bűntettében, mivel vádlott neve, a **4. Kft.** ügyvezetője kérésére olyan gazdasági eseményekről állított ki 12 db, az **69 - 80**-ig folyamatos sorszámú számlát 2008. október hó 10-től december hó 29-ig bezárólag 137.972.400,- Ft bruttó összegben, 23.022.399,- Ft áfatartalommal, mely gazdasági események nem történtek meg. A számlákért a vádlottól 1.000.000,- Ft-ot kapott. Fenti számlák áfatartalma **J.J.** könyvelőnek történt átadás útján a **4. Kft.** 2008. IV. negyedévre 2009. február 9-én beadott áfa bevallásában, mint előzetesen felszámított áfa feltüntetésre került. Az elsőfokú bíróság részletesen és alaposan megindokolta, miért nem vette figyelembe a vádlott korábbi, részben beismert vállomlásának visszavonását és a fentiek felül mely egyéb bizonyítékok voltak azok, melyek **B.B.** tanúvallomásán felül bizonyították a vádlott bűnösségét. A védelem az indítványával a törvényes mérlegelést támadta. Ugyancsak a törvényes mérlegelést támadta **A.A.** tanúkénti meghallgatására és további írásszakértő kirendelésére tett védői indítvány. Az elsőfokú bíróság e tényállás megállapítása során is részletesen megindokolta, mely bizonyítékok (különösen **F.F.** és **E.E.** tanúvallomásai) és egyéb iratok, adatok alapján jutott arra a megállapításra, hogy a gazdasági társaság értékesítése fiktív volt, az az értékesítést követően is a vádlott érdekkörébe tartozott, erre figyelemmel a továbbiakban is őt terheltek a gazdasági társaság vezetésével járó kötelezettségek. Mindezekre figyelemmel az ítélet tábla sem találta szükségesnek a tanúkihallgatást és az írásszakértő kirendelését a vádlott által sajátjának el nem ismert aláírású munkaszerződések tekintetében.

Az időrendben tényállásba szedett cselekménysorban az elkövetéshez felhasznált cégek alapítási körülményeiben látható a terhelt bűnös tevékenységének kialakulása és folyamata, a személyét illető szerepkör kirajzolódása, a rendkívül hasonló módon és eszközökkel megvalósított elkövetési magatartás. A fent említett bizonyítékok alapján kirajzolódott, hogy hogyan került a vádlott a jogtalan adóvisszaigénylő tevékenységbe, hogyan épültek fel az adó és járulék fizetési kötelezettség eltitkolásával működő gazdasági társaságok, milyen konkrét szerepe volt ezekben a strómani tevékenységével részt vevő vádlottnak, ő milyen jövedelemre tett szert, stb. Semmilyen adat nem cáfolta, hogy a vádlott - leszámítva a tevékenységéért havonta megkapott 125.000.-Ft-ot - nem a saját hasznára követte el a költségvetésnek több mint 200 millió forint vagyoni hátrányt okozó cselekménysorozatot, ám ez a vádlott felelősségét mit sem csökkenti.

Helyesnek tekintendő az arra vont következtetése az elsőfokú bíróságnak, hogy részben saját elmondása alapján is megállapítható a vádlott felelőssége, hiszen elismerte, hogy az általa ügyvezetett gazdasági társaság tényleges irányítását és működtetését teljes egészében átengedte más személynek, őt ezen tevékenységében nem ellenőrizte, nem számoltatta el, sőt kérésükre különböző iratokat írt alá, a gazdasági eseményekről számlákat állított ki, a gazdasági társaságok könyvelésének vezetését, az adóbevallások elkészítését is teljes körűen rábízta.

A fellebbviteli főügyészszéggel egyetértett az ítélet tábla abban, hogy a nem foghat helyt a büntetőjogi felelősség egy részének a könyvelőre hárítása sem. Ki kell hangsúlyozni, hogy a vád **E.E.** felelősségének kérdését nem tartalmazta, ebből következően a tények megállapításán felül helyesen esett a bíróság által lefolytatott bizonyítás körén kívül felelőssége körében tett megállapítás. Egységes a bírói gyakorlat a tekintetben a gazdasági társaság ügyvezetője az általános forgalmi adó bevallásának elmulasztásával elkövetett adócsalásért könyvelő alkalmazása ellenére is felel, ha a könyvelőnek nem adja át az adóbevallás elkészítéséhez szükséges iratokat, és nem ellenőrzi, hogy a bevallás - a valóságnak megfelelően - megtörtént-e [BH.2003.397.].

Ugyanakkor fentiekre is figyelemmel mellőzni kellett az ítélet indokolásából az ítélet 18. oldal második bekezdésének utolsó mondatában e körben tett indokolási részt.

Nem eredményezhette a vádlott gondatlan magatartásának megállapítását azon magatartása, mely szerint hosszú időn keresztül, önként kiengedte kezéből az általa ügyvezetett cég tényleges működtetését, a gazdasági folyamatokat nem felügyelte, miközben aláírt több a gazdasági társaság működése körében releváns iratot, az pedig, hogy anyagi haszna neki személy szerint csak annyi volt az elkövetésből, melyet ő rendszeresen megkapott D.D.-től ugyancsak nem mentesíti, mert nem a személyes haszon a tényállási eleme a bűncselekménynek, más - a vádlott által hivatkozott D.D. és az eljárás során ismeretlenül maradt - személyek közvetett haszna pedig kétségtelen.

Összességében a védelmi érvelések elsősorban bizonyítékok értékelését támadták, mellyel szemben az elsőfokú bíróság azonban logikus és teljes körű mérlegeléssel túlnyomórészt megalapozott tényállást állapított meg, amely összhangban áll az okszerűen értékelt bizonyítékokkal, a másodfokú felülbírálat során is irányadó volt, azonos bizonyítási anyag mellett a fellebbezési eljárásban a törvényesen elvégzett mérlegelési tevékenység alappal nem támadható és a felmentésre irányuló törekvések nem foghattak helyt, az elsőfokú bíróság álláspontjával és annak indokolásával az ítélet táblája egyetértett.

Az eljárási és logikai hibáktól mentesen mérlegeléssel megállapított tényállás a Be. 592. § (1) bekezdés a)-b) és (2) bekezdés a)-d) pontjaiban írt megalapozatlansági hibáktól, hiányosságoktól mentes, csak kis mértékben szorul pontosításra és kiegészítésre, melyet a másodfokú bíróság az iratok tartalma alapján a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja értelmében az alábbi módon eszközölt.

A vádlottat a Veszprémi Városi Bíróság 3.TM.491/2008/2. számú határozatával helyesen számvitel rendjének megsértésének *vétsége* miatt ítélte el (előzményi ítéletmásolat)

Az ítélet 5. oldala 1. bekezdésének utolsó ö sorát az ítélet tábla azzal egészíti ki, hogy *a havi 125.000.-Ft-ot tevékenységének ideje alatt 31 hónapon keresztül meg is kapta.*

Az ítélet 5. oldala 2. bekezdésének első sorát az ítélet tábla azzal pontosítja, hogy a **4.** Kft. megalakításának dátuma 2007. március 20. napja, bejegyzésének dátuma 2017. április 16. napja (cégiratok) .

Az ítélet 5. oldala 3. bekezdésének első sorát az ítélet tábla azzal pontosítja, hogy a **2.** Kft. bejegyzésének dátuma 2009. május 25. napja (cégiratok).

Az ítélet 7. oldala 4. bekezdésében a tényállás I/1. pontját az ítélet tábla azzal pontosítja, hogy az adóbevallás napja 2009. február 19. volt.

Az ítélet 7. oldala 4. bekezdése után a tényállás I/1. pontját az ítélet tábla azzal egészíti ki, hogy a NAV Középdunántúli Regionális Adó Főigazgatóság 2013. március 29. napján 23.023.000 Ft erejéig polgári jogi igényt terjesztett elő (1121/2011. bü. számú nyomozati iratok 2. kötet 1329-1331. oldal).

Az ítélet 13. oldalán a 6. bekezdés után a tényállást az ítélet tábla kiegészíti azzal, hogy az I-II. tényállási pontokban írt magatartása során a vádlott megszegte az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 2. § (1) bekezdés, 14. § (1) bekezdés *c)* pont, 26. § (1)-(2) bekezdés, 31. § (2) bekezdés, 44. § (1) bekezdés, (2) bekezdés *a)* pont, 1. számú melléklet I/A/2-3., I/B/l-2.a),e), 3.a-g) pontokban írtakat; a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 1. § (3) bekezdés, 4. § (1) bekezdés, 8. § (1) bekezdés, 46. § (1), (3), (5)-(6) bekezdés, 47. § (1)-(2) bekezdés, (5) bekezdés *a)* pont, 49. § (1) bekezdésében írtakat; a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 4. § *a)*, *ki-2.)* pont, 18. § (1), (5) bekezdés, 19. § (1)-(3) bekezdés, 20. § (1) bekezdés, 50. § (1) bekezdésében írtakat; az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 2. § *a)* pont, 55. § (1)-(2) bekezdés, 56. §, 65. §, 82. § (1) bekezdés, 119. § (1) bekezdés, 120. § *a)* pont, 127. § (1) bekezdés *a)* pont, 131. § (1) bekezdés, 138. §, 147. § (1) bekezdés, 153. § (1) bekezdés, 179. § (1) bekezdés, 180. § (1) bekezdés, 184. §-ában

írtakat; a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény 2. § (1) a) pont, 4. § (1)-(2) bekezdés, 9. § (1) bekezdésében írtakat; és az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény 453. § (1) bekezdés, 454. § (1) bekezdés a) pont, 459. § (1) bekezdésében írtakat.

Az ítélet 14. oldalán a 3. bekezdés első sorában a 2. gazdasági társaság megnevezése helyesen *2. Kft.*, míg ugyanezen bekezdés 3. sorában a gazdasági társaság megnevezése helyesen *3. Kft.*

A fentiek szerint történt pontosítással az ítéleti tényállás immár teljes mértékben megalapozottá vált, amely mentes a Be. 593. §-ban írt hiányosságoktól. A tényállás a bizonyítás anyagának megfelelő, ilyen módon az ítélet tábla a Be. 593. § (3) bekezdése szerint a pontosított és kiegészített tényállás alapján bírálta felül az elsőfokú ítéletet, az a másodfokú eljárásban is irányadó volt, mely tényállás azonos bizonyítékok mellett a fellebbezési eljárásban - a felülmérlegelési tilalom folytán - nem támadható és írható felül, az a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, a bűncselekmények minősítése és megnevezése is túlnyomórészt helyes, a vádlott terhére megállapított költségvetési csalás büntettének rendbelisége és a számvitel rendjét sértő bűncselekmények megnevezése körében azonban tévedett az elsőfokú bíróság.

A költségvetést károsító bűncselekmények tekintetében a törvényszék az ügyési állásponttól eltérően arra a Kúria által a 2018. évi 162. BH-ban is közzétett, a bírói gyakorlat által kialakított álláspontra helyezkedett, hogy a bűncselekményi egységet a vádemelés időpontja zárja le. A törvényszék okfejtése szerint ez az időpont jelen esetben a legelső vádemelés időpontja, mely 2013. június 28. napja, valamennyi, az ezen időszakig megvalósult tényállásszerű cselekmény a törvényi egységbe tartozik, függetlenül attól, hogy mely adó- és járuléknemekre mely gazdasági társaság tekintetében követték el. Az elkövetési értéknél az elsőfokú bíróság azon összegeket is figyelembe vette, melyek külön-külön nem érték el a bűncselekményi értékhatárt, mivel a bűncselekmény minősítésénél a részcsselekményekkel együttesen okozott vagyoni hátrányra kell tekintettel lennie, és ezen összegeket a Székesfehérvári Járási Ügyészség B.5573/2011/28. számú és B.617/2016/9-I. számú vádirata tartalmazta, bár az elkövetési értéknél nem vette figyelembe.

A törvényszék fenti álláspontja a költségvetést károsító bűncselekmény rendbelisége tekintetében téves, helyes azonban az a számítási mód, mely szerint az elkövetési értéknél azon összegeket is figyelembe vette, melyek külön-külön nem érték el a bűncselekményi értékhatárt, mivel a bűncselekmény minősítésénél a részcsselekményekkel együttesen okozott vagyoni hátrányra kell tekintettel lennie.

A költségvetési csalás törvényi tényállásának megszövegezésekor a törvényhozói akarat az volt, hogy olyan tényállást teremtsen, amellyel valamennyi, a költségvetést károsító magatartást egy tényállás alá vonja. Az azonos tényállásban szereplő elkövetési magatartások, illetve büntetendő cselekmények legtöbbször semmilyen kapcsolatban nincsenek egymással. Az a) pontban foglalt bűncselekmény összefoglalt bűncselekmény (*delictum complexum*). Az egységesen meghatározott eredmény foglalja egységbe a külön-külön elkövetési cselekményeket. A törvényhozó célja kifejezetten az volt, hogy új helyzetet teremtsen és a korábban külön-külön bűncselekményként, illetőleg azonos bűncselekmény keretei között megállapított többrendbeli bűncselekmény helyett egységként nyerjenek elbírálást az egymással akár összefüggő, akár össze nem függő magatartások.

A bűncselekmény egységébe tartozó cselekmény elbírálásáról és az egységébe tartozó részcsselekménnyel kapcsolatos vádemelés, illetőleg perújítás lehetőségéről szóló 6/2009. Büntető jogegységi határozat indokolásának eleje rögzíti, hogy az ítélkezési gyakorlat a bűncselekményegység jogerős elbírálását követően ismertté vált további részcsselekményeket érintő eljárással kapcsolatban megosztott. Ezen indoklás szerint az 1878. évi V. tc. óta következetes a Kúria, majd a Legfelsőbb Bíróság gyakorlata abban, hogy az olyan bűncselekmény tekintetében, amely időben egymástól elkülönülő részcsselekményekkel valósul meg, a bíróság jogerős

határozatának cselekményegységet teremtő hatása van. A jogerős határozat a megszületéséig terjedő időszak tekintetében a cselekményegységet behatárolja és lezárja. Az ezt követő időszakban esetleg továbbra is megvalósuló újabb részcselekmények pedig már egy újabb rendbeli bűncselekmény megállapításának az alapjául szolgálhatnak. Amennyiben a bíróság a vád tárgyává tett, természetes egységként értékelendő bűncselekményt jogerősen elbírált, határozata e cselekmény kapcsán res iudicatum teremt, és a Be. 6. §-a (3) bekezdésének d) pontjára figyelemmel nincs helye újabb vádemelésnek azon részcselekmények miatt, amelyek ugyan a már elbírált bűncselekményi egységbe tartoznak, azonban nem képezték a jogerős határozat alapjául szolgáló tényállás részét. A Be. 408. § (1) bekezdésének a/2. pontja alapján azonban perújításnak lehet helye.

Ettől meg kell különböztetni azt az esetet, amikor az elkövető egymástól elkülönülő - és egyébként anyagi halmazat megállapítására alkalmas - cselekményeit a törvény kötelező rendelkezése folytán (törvényi) egységként kell minősíteni. Az anyagi halmazatot kizáró ún. összefoglalt bűncselekmény (delictum complexum) megalkotásával a jogalkotó ugyanannak a bűncselekménynek a több sértett sérelmére történt ismételt elkövetését szankcionálja súlyosabban. Az egyébként anyagi halmazat megállapítására alkalmas részcselekmény egységes értékelése ugyanis súlyosabb minősítés megállapítását és - ahhoz igazodóan - súlyosabb büntetés kiszabását eredményezheti.

Az összefoglalt bűncselekmény esetén - hasonlóan a természetes egységhez és a folytatóságához - a jogerős határozat meghozatalának egységteremtő hatása van. A törvényi egységbe tartoznak mindazok a (rész)cselekmények, amelyek elkövetésére a jogerős határozat meghozatalát megelőzően került sor.

A törvényszék fenti hivatkozása a Kúria által 2018. évi 162. BH-ban is közzétett eseti döntésre a tekintetben, hogy a bűncselekményi egységet a legelső vádemelés időpontja zárja le, nem helyes. A fenti BH indokolása 61. pontjában akként szól, hogy a Btk. 396. § (8) bekezdésére figyelemmel a költségvetési csalás esetén a vádemelés időpontja zárja le a bűncselekmény-egységet, így valamennyi, az addig eltelt időszakban megvalósult tényállásszerű cselekmény, függetlenül attól, hogy az egyes részcselekmények önmagukban a bűncselekmény alsó értékhatárát elérő, vagy azt el nem érő vagyoni hátrányt okoznak, a törvényi egység körébe tartoznak. A hivatkozott Btk. 396. § (8) bekezdése - mely szerint korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki az (1)-(6) bekezdésében meghatározott költségvetési csalással okozott vagyoni hátrányt a vádemelés előtt megtéríti - sem említi az első vádemelés időpontját. Ez a bekezdés büntetéskiszabási kedvezményről szól, nem a törvényi tényállásról, ugyanakkor a vádlott esetében - mivel a cselekmény üzletszerű - ez a rendelkezés egyébként sem alkalmazható.

A számvitel rendje megsértésének büntette tekintetében irányadó tényállás szerint a vádlott a 3. Kft. esetében a társaság vagyoni helyzete tekintetében a megbízható és valós képet ténylegesen befolyásoló hibát idézett elő (igazságügyi adószakértői vélemény: 1915. oldal) Ezzel 1 rb számvitel rendje megsértése büntettét követte el a Btk. 403. § (1) bekezdés a) pontja szerint.

Azzal a magatartásával pedig, hogy a 1. Kft. és a 2. Kft valós vagyoni helyzetének áttekintését, illetve ellenőrzését az adott gazdasági év tekintetében meghíúsította (igazságügyi adószakértői vélemény 209. és 118. oldal) 2 rb számvitel rendje megsértése büntettét követte el a Btk. 403. § (1) bekezdés b) pontja szerint.

A hamis magánokirat felhasználása vétsége tekintetében az ítéletábla osztotta a törvényszék álláspontját a cselekmények rendbelisége tekintetében. A bűncselekmény jogi tárgya a polgári jogi jogviszonyok során megvalósuló ügyleti forgalomban a magánokiratok valóságába vetett közbizalom. A hamis magánokirat felhasználásának vétségének tényállása nem delictum complexum, amennyiben a hamis magánokirat felhasználásának vétsége a költségvetési csalás eszközcselekménye, nem osztja automatikusan a költségvetést károsító cselekmény rendbeliségét.

Egységes a bírói gyakorlat abban, hogy a hamis magánokirat felhasználása vétsége esetében a bűncselekmény rendbeliségét nem a felhasznált okiratok száma, hanem - mivel a közbizalom ennyi esetben sérül - azoknak a jogviszonyoknak a száma határozza meg, amelyekben a felhasználásra sor került.

A valótlan adóbevallások a vádlott által képviselt öt különböző gazdasági társaság nevében kerültek benyújtásra, illetve az általa képviselt öt különböző gazdasági társaság, öt adóalany mulasztotta el az adóbevallás benyújtását. Az öt gazdasági társaság öt különböző adójogviszony alanya. Akként a fenti cselekmények 1 rb folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségeként nem értékelhetők, összesen 5 rb, melyből 4 rb folytatólagos cselekménynek minősülnek.

Az ítélet tábla álláspontja szerint ekként a 2 rb költségvetési csalás büntettként értékelt bűncselekmény minősítése és megnevezése helyesen 1 rb költségvetési csalás büntettként (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont; (5) bekezdés b) pont), a 3 rb számvitel rendje megsértés büntettként értékelt bűncselekmény megnevezése helyesen 1 rb számvitel rendje megsértésének büntettként a Btk. 403. § (1) bekezdés a) pont szerint és 2 rb számvitel megsértésének büntettként a Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont szerint.

Helyesen értelmezte az elsőfokú bíróság az anyagi jogszabály hatályát, mely a fellebbviteli főügyészség álláspontjával egyezően - azzal helyes, hogy az 1 rb költségvetési csalás büntettként elkövetési ideje 2015. január 12. napja, tekintettel arra, hogy a szakképzési hozzájárulás bevallási ideje a tárgyévet követő év január 12. napja.

Az elsőfokú bíróság túlnyomórészt feltárta a büntetkiszabási körülményeket, azok azonban kiegészítésre szorulnak a súlyosító körülmények tekintetében annyiban, hogy további súlyosító körülmény az, hogy a vádlott az ellene folyó büntetőeljárás hatálya alatt is folytatta a bűncselekmény elkövetését, továbbá egy rész-cselekményt felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatt követett el, míg nem értékelhető enyhítőként az, hogy a költségvetést károsító bűncselekmények elkövetési értéke az alsó értékhatárhoz közeli, mivel az elkövetési érték a súlyosabb minősít megalapozó alsó határ (50.000.001.-Ft) több mint négyszerese. Ennyivel kiegészítette és korrigálta az ítélet tábla a súlyosító és enyhítő körülmények felsorolását.

A bíróságnak jelen ügyben költségvetést károsító és ehhez kapcsolódó közbizalom elleni bűncselekmény elkövetőjével szemben kellett a törvényben meghatározott keretek között - figyelemmel a büntetési tételkeret irányadó középértékére is - olyan büntetést kiszabnia, mely a szem előtt tartja a büntetés célját, igazodik a bűncselekmény konkrét tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez és az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez.

A terhére rótt legsúlyosabb bűncselekmény büntetési tétele öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés ezt a meghatározott keretei, melyet felfelé a halmazati szabályok, lefelé a büntetés enyhítésének lehetőségét adó rendelkezések tági tanak ki.

Így a kiszabható szabadságvesztés minimum tartama az enyhítést lehetősége esetén 2 évig terjedő szabadságvesztés, maximum tartama 15 év szabadságvesztés, míg a középérték 10 év.

A büntetkiszabás második rendezőelve, a büntetés céljának szem előtt tartása törvényi megfogalmazás az jelenti, hogy a generális és a speciális prevenció együttesen látják el társadalomvédelmi feladatukat, köztük a törvény sorrendet nem állít fel.

A bűncselekmény konkrét tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez és az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez igazodó büntetés figyelemmel van a konkrét bűncselekménynek a cselekmény következményeitől - pl. vagyoni hátrány nagyságától - nagy mértékben függő társadalomra veszélyességének fokára, az elkövető előéletében

rejlő társadalomra veszélyessége mértékére; azt a bűnösség fokával összefüggésben a bűncselekmény indítéka és célja is befolyásolhatják.

Az első fokon eljáró bíróság okszerűen és helytállóan indokolta meg, mely okokra figyelemmel nem tartotta szükségesnek az alkalmazottnál súlyosabb tartamú büntetés kiszabását illetve mely okok vezettek oda, melyek az irányadó büntetési tétel alsó határánál enyhébb büntetés kiszabását eredményezték.

A büntetéskiszabás másodfokú felülbírálatánál az ítélet nem észlelt olyan körülményeket, amelyek az alkalmazott joghátrányok érdemi súlyosítását illetve enyhítését indokoltá tennék, a törvényszék által kiszabott büntetések jelentéktelen mértékű módosításától pedig az irányadó jogszabályok és az azon alapuló egységes ítélkezési gyakorlat értelmében tartózkodnia kellett.

Ennek is tükrében különös tekintettel az ítélet által figyelembe vett enyhítő és súlyosító körülményekre az elsőfokú bíróság által alkalmazottnál súlyosabb büntetés kiszabására nem volt szükség, ugyanakkor enyhébb büntetés kiszabására sem kerülhetett sor, az súlytalanná tenné a joghátrányt és a büntetés céljával is ellentétes lenne. Fentiekből következően a törvényszék által alkalmazott szankciórendszer megfelelően és hatékonyan szolgálja a speciális prevenció elve mellett az általános megelőzéssel összefüggő célkitűzéseket is, arányosnak minősíthető a terhelt személyiségében rejlő és az elkövetés konkrét körülményeiben is lelepleződő jelentős társadalomra veszélyességgel és a vádlott által megvalósított cselekmények tárgyi súlyával, egyúttal azonban alkalmasak más személyek hasonló bűncselekmények megvalósításától való visszatartására is. Mindezekre figyelemmel a vádlottal szemben kiszabott büntetés súlyosítására irányuló ügyészi indítvány és az enyhítésére irányuló harmadlagos védői fellebbezési kérelem sem foghatott helyt.

Az elsőfokú bíróság által kiszabott joghátrány tekintetében pontosítani kellett a foglalkozástól eltiltás büntetés megnevezését, az ítélet megállapította kiszabott 5 év gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja vagy egyszemélyi felelőse foglalkozástól eltiltásként megjelölt büntetés helyesen gazdasági társaságban vezetői tisztségviselői tevékenységtől eltiltás.

A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját meghatározó főszabály, a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja szerint, ha a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége nem kizárt, annak legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő nap. A Btk. 38. § (3) bekezdés szerint a bíróság az öt évet meg nem haladó szabadságvesztés kiszabása esetén, különös méltánylást érdemlő esetben rendelkezhet akként, hogy az elítélt a büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható. A vádlott esetében ilyen különös méltánylást érdemlő ok nincs, nincs olyan körülmény sem, melyet a szabadságvesztés büntetés mértékének megállapításakor a bíróság enyhítő körülményként ne értékelt volna.

Mindezekre figyelemmel az ítélet megállapította, hogy a vádlott a kiszabott szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap bocsátható feltételes szabadságra.

Az ítélet jogi indoklása - tényállásban rögzített háttérjogszabályok körében tett kiegészítésekre is figyelemmel - teljes.

Az ítélet járulékos rendelkezései is túlnyomórészt törvényesek, e körben a NAV által bejelentett polgári jogi igény tekintetében elmaradt rendelkezést kellett pótolni, valamint a bűnügyi költség összegében volt szükség korrekcióra.

Az irányadó tényállás szerint a NAV Középdunántúli Regionális Adó Főigazgatóság 2013. március 29. napján 23.023.000 Ft erejéig polgári jogi igényt terjesztett elő.

Az elkövetéskor hatályos 1998. évi XIX. tv. vonatkozó rendelkezéseire kapcsolódóan a 4/2015. Büntető jogegységi határozat kategorikusan foglalt állást - a korábbi bírói gyakorlatban is már kikristályosodott - kérdésben, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal a büntetőeljárás során a hatáskörébe tartozó kötelező befizetésekkel vagy költségvetési támogatással kapcsolatban elkövetett

bűncselekménnyel okozott kár megtérítése érdekében magánfélként polgári jogi igényt nem érvényesíthet.

A 2017. július 1. napjától hatályos Be. 55. § (4) bekezdésben írt szövege már egyértelművé teszi, hogy a költségvetést károsító bűncselekmények esetén polgári jogi igényként nem érvényesíthető az az igény, amely érvényesítésére a polgári peres bírósági eljáráson kívüli egyéb eljárás - különösen közigazgatási hatósági, adó-, valamint vámigazgatási eljárás - áll rendelkezésre. A jogalkotó magáévá tette a jogegységi határozat [4/2015. BJE] érvelését, amellyel egy hosszú idő óta vajdó jogértelmezési probléma oldódott meg. Amennyiben az állam a büntető hatalom, mint ultima ratio igénybe vétele nélkül, a végrehajtó hatalom hatóságait felhatalmazva - amelyek rendelkeznek a kikényszerítést biztosító eszközökkel is - a költségvetés felróható magatartásból adódó hiányainak pótlását közhatalmi jogosítványaival biztosítani tudja, sőt az eljáró közigazgatási hatóságoknak ez kötelezettsége is, nem vehetik igénybe a büntetőeljárásban a polgári jogi igény érvényesítésének eszközét. A közigazgatási hatóság ebben a relációban nem felel meg a sértett fogalmának. Az eljárás tárgya nem polgári jogi, hanem az adós és az állam közötti adózási vita.

A Be. 560. § (1) bekezdés c) pontja szerint a bíróság a polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasítja, ha a polgári jogi igény érvényesítését e törvény kizárja.

Mindezek alapján az ítéletábra a NAV Közép-dunántúli Regionális Adó Főigazgatóság polgári jogi igényét a Be. 560. § egyéb törvényes útra utasította.

A rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy a 1121/2011. bü. számú nyomozás költségjegyzékéből a 7-12. tétel szám alatti 51.481.- Ft, továbbá a Szolnoki Járásbíróság eljárása során a vádlottat terhelően 28.070.-Ft; a 689/2012. bü. számú nyomozása során 123.444.-Ft, továbbá a Székesfehérvári Törvényszék eljárása során 576.855.-Ft büntügyi költség merült fel (a költségjegyzék 3. tételéhez nem kapcsolódik bírósági végzés, azonban a 28/1. számú végzésben a bíróság további 11.427.- Ft, a 28/1V. számú végzésben 20.000 Ft, az 54/1. számú végzésben 15.000.-Ft büntügyi költséget állapított meg, költségjegyzék 25. tétel alatti összeg helyesen 18.240.- Ft, a 26. tétel alatti összeg helyesen 9.220.- Ft, és a 29. tétel alatti összeg helyesen 36.000.-Ft); a 791/2011. bü. számú nyomozás során 194.400.-Ft, a nyomozás kiegészítése során további 29.700 Ft, továbbá a bíróság eljárása során is keletkezett 4.665.- Ft költség (a 3. tétel alatti szakértői díj azonos a másik költségjegyzék 16. tétel alatti szakértői díjával); a 2721/2013. bü. számú nyomozás során 122.714 Ft; a 439/2015. bü. számú nyomozás során pedig 224.185.- Ft büntügyi költség keletkezett, ennek figyelembe vételével a vádlott összesen 1.355.004 Ft büntügyi költség megfizetésére köteles.

Az elsőfokú ítélet rendelkező részét a vádlott magyar állampolgárságával és azzal kellett kiegészíteni, hogy a ... helyesen a személyi igazolványának a száma.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra a Székesfehérvári Törvényszék 2018. október 26. napján kihirdetett 5.B.3/2016/68. számú ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdés alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, egyebekben - helyes indokainál fogva - a Be. 605. § (1) bekezdés szerint helyben hagyta.

A másodfokú eljárásban a kirendelt védői díjjal kapcsolatban felmerült büntügyi költség viseléséről szóló rendelkezés a Be.574.§ (1)-(2) bekezdésén és a Be.613.§ (1) bekezdésén alapul.

Győr, 2019. március 13.

Szalai dr. Joánovits Krisztina sk.
előadó bíró. Péntek László sk. a
tanács elnöke. Csák Csilla sk. bíró

A Székesfehérvári Törvényszék 2018. október 26. napján kelt 5.B.3/2016/68.számú ítélete a másodfokú ítéletben foglalt változtatásokkal 2019. március 13. napján jogerőre emelkedett.

. Péntek László s.k.
a tanács elnöke